

Toimittaneet Johanna Kiili,
Anne-Mari Jaakola, Merja Anis,
Tuuli Lamponen & Elina Stenvall

LAPSIPERHEIDEN JA LASTEN- SUOJELUN SOSIAALITYÖ

GauDeamus

VERTAISARVIOITU
KOLLEGIALT GRANSKAD
PEER-REVIEWED
www.tsv.fi/tunnus

Copyright © 2024 Tekijät & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Hanna Lahti / Huomen GDI

KL 37.23, 37.42
UDK 364, 364-053.2

ISBN 978-952-345-253-4

Painopaikka: Printon Trükikoda, Tallinna 2024

SISÄLLYS

1. Johdanto. Lapsiperheiden ja lastensuojelun sosiaalityö
2020-luvulla7
*Johanna Kiili, Anne-Mari Jaakola, Merja Anis,
Tuuli Lamponen & Elina Stenvall*

I

PALVELURAKENTEET JA AMMATTILAISTEN OSAAMINEN

2. Kartoittava analyysi lasten, nuorten ja perheiden sosiaalihuollon
palveluista 2020-luvulla19
Johanna Kiili, Johanna Moilanen & Johanna Hedman
3. Moniammatillisen yhteistyön muodot lasten, nuorten ja
perheiden palveluissa37
Minna Alin, Anniina Kaittila & Leena Leinonen
4. Lasten ja nuorten oikeuksien toteutuminen. Esimerkkeinä
tukisuhdetoiminta ja maahan saapuneiden lasten palvelut.55
Tiina Lehto-Lundén, Kati Turtiainen & Sirpa Kannasoja
5. Aikuistuvan nuoren lähtö julkisesta kodista. Sijaishuollosta
itsenäistymisen tapoja.71
*Tarja Vierula, Riikka Korkiamäki, Saara Saukkola, Tuija
Pakarinen, Auli Pohjolainen, Nina Vanhatalo & Tuija Eronen*

II

PALVELUT JA ASIAKKAAN TILANTEEN ARVIOINTI

6. Lapsen tilanteen arviointi lastensuojelussa ja
lapsiperhesosiaalityössä. Aikalaiskuvausta93
*Anne-Mari Jaakola, Tuuli Lamponen, Elina Aaltio, Noora Aarnio, Maija
Haapala, Eveliina Heino, Tarja Pösö, Jenni Repo & Minna Veistilä*
7. Sosiaalityöntekijöiden osaaminen ja lapsen kehitystieto
tilannearvioinnissa107
Anne-Mari Jaakola, Teija Karttunen & Anu-Riina Svenlin

8. Tukisuhdetoiminnan tietokäytännöt. Esimerkkinä arviointilomakkeiden käyttäminen seurantatapaamisissa. 122
Johanna Moilanen, Sirpa Kannasoja, Kaisa Malinen, Johanna Kiili & Tiina Lehto-Lundén
9. Vieraskielisyyteen liittyvät kysymykset ja asioimistulkkaus lastensuojelun sosiaalityössä 140
Maija Jäppinen, Eveliina Heino & Kati Turtiainen

III NIVELVAIHEET PALVELUISSA JA ASIAKKUUKSISSA

10. Institutionaalinen raja lapsiperhesosiaalityön ja lastensuojelun välillä. Arviointia tekevien ammattilaisten näkökulma 159
Anne-Mari Jaakola, Tarja Pösö & Jenni Repo
11. Lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian yhteisasiakkaiden palvelupolut. Palvelusiirtymien sillat ja karikot 176
Leena Leinonen, Anniina Kaittila, Minna Alin, Riitta Vornanen, Siiri-Liisi Kraav, Max Karukivi & Merja Anis
12. Palvelujen ja lakien risteyksissä. Tiedollinen toimijuus äskettäin maahan saapuneiden lasten ja nuorten palveluissa 195
Kati Turtiainen & Mira Välimaa

IV PALVELUIDEN KEHITTÄMINEN JA VAIKUTTAVUUS

13. Perheiden taloudellisen toimintakyvyn tuki sosiaalityössä. 215
Meri Moisio, Katri Viitasalo, Tuula Kaitsaari, Anniina Kaittila & Mia Hakovirta
14. Katsaus lapsiperheiden ja lastensuojelun sosiaalityön vaikuttavuustutkimukseen Suomessa. 229
Elina Aaltio & Sirpa Kannasoja
15. Uusien interventioiden tutkimusperustainen kehittäminen ja arviointi lapsiperheiden ja lastensuojelun sosiaalityössä 245
Elina Aaltio & Nanne Isokuortti

Viitteet 260

Lähteet ja kirjallisuus 273

Liitteet 303

Kirjoittajat 314